Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.3.6.2025
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałkini,

w odpowiedzi na oświadczenie z 17 lutego 2025 r. złożone przez Pana Senatora Stanisława Gawłowskiego w sprawie podwyżek wynagrodzeń dla szkolnych intendentek, kucharek oraz pomocy kuchennych, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W obowiązującym stanie prawnym nie istnieją powszechne regulacje dotyczące zasad wynagradzania - w tym ustalania indywidualnych wynagrodzeń - dla wszystkich grup pracowników bez względu na status prawny zatrudniającego ich pracodawcy, branżę czy grupę zawodową. Systemy wynagradzania poszczególnych grup pracowników, zatrudnionych w jednostkach sfery budżetowej, regulują odrębne przepisy, przede wszystkim zaś stosowne rozporządzenia wydawane przez Prezesa Rady Ministrów, Radę Ministrów lub właściwych ministrów.

W przypadku pracowników samorządowych, w tym także intendentek, kucharek oraz pomocy kuchennych w szkołach publicznych, podstawą ustalania poziomu ich wynagrodzenia - w zależności od zajmowanego stanowiska, posiadanego wykształcenia oraz stażu pracy - jest ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1135), a także przepisy wydane na jej podstawie, tj.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1638),
- regulamin wynagradzania wydawany przez pracodawcę samorządowego.

Rozporządzenie Rady Ministrów w załączniku nr 3 określa jedynie minimalny miesięczny poziom wynagrodzenia zasadniczego pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Kategorie zaszeregowania na poszczególnych stanowiskach stanowią minimum w odniesieniu do wynagrodzenia zasadniczego.

Wspomniane przepisy nie regulują kwestii podwyżek wynagrodzeń ani ich wysokości czy częstotliwości. Ustalanie całkowitej wysokości wynagrodzenia pracowników (w tym jego ewentualne podwyższenie) pozostaje w gestii pracodawców samorządowych. Instrumentem prawnym umożliwiającym pracodawcom kształtowanie wynagrodzeń pracowników samorządowych jest regulamin wynagradzania, wydawany na podstawie art. 39 ustawy o pracownikach samorządowych. Pracodawca samorządowy określa w nim szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy).

Podstawowe znaczenie w kształtowaniu poziomu wynagrodzenia pracowników ma wielkość środków finansowych, którymi dysponuje pracodawca.

Należy podkreślić, że w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego są samodzielne, a ich organy – w granicach obowiązującego prawa –

suwerenne w podejmowaniu decyzji dotyczących przeznaczania i wykorzystania środków finansowych zabezpieczonych w ich budżecie. Sprawy związane z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego, a co za tym idzie wydatkowaniem środków publicznych w ramach uchwalonego budżetu, należą do właściwości jednostki samorządu. Kwestia finansowania ewentualnych podwyżek wynagrodzeń dla pracowników samorządowych, w tym także intendentek, kucharek oraz pomocy kuchennych w szkołach publicznych, pozostaje we właściwości organów samorządu.

Obecnie procedowany projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (RD172), ustanawia m.in. nowe, wyższe kwoty minimalnego miesięcznego poziomu wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych zatrudnionych na postawie umowy o pracę.

Do pracowników niepedagogicznych szkół prowadzonych przez określone resorty, w zakresie warunków ich wynagradzania, mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz w niektórych innych jednostkach organizacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1505, z późn. zm.). Rozporządzenie z dnia 30 kwietnia 2008 r. wydaje minister właściwy do spraw pracy na podstawie art. 77^3 § 1 Kodeksu pracy, na wniosek właściwego ministra, tj. ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw środowiska, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej, ministra właściwego do spraw rybołówstwa, Ministra sprawiedliwości.

Zgodnie z wnioskami właściwych ministrów rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz w niektórych innych jednostkach organizacyjnych z dnia 8 kwietnia 2025 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 481) wprowadziło nowe, wyższe stawki wynagrodzenia.

Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń pracowników państwowej sfery budżetowej określony jest w ustawie budżetowej. W myśl art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy budżetowej na rok 2025 średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej wynosi 105%.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministra Edukacji, stosownie do art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), szkołą lub placówką kieruje dyrektor. Na mocy art. 68 ust. 5 dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor podejmuje decyzje w szczególności w sprawach:

- zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki,
- przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki.

Dyrektor odpowiada za organizację pracy szkoły, w tym stołówek szkolnych.

Do Ministra Edukacji Narodowej nie wpłynęły pisma z informacjami o problemach związanych z zatrudnianiem intendentek, kucharek i pomocy kuchennych w szkołach.

Zgodnie z art. 7 ustawy – Prawo oświatowe status prawny pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 15, określają przepisy ustawy o pracownikach samorządowych.

25 października 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572). Zgodnie z nowymi przepisami dochody JST z tytułu podatków PIT i CIT będą naliczane od dochodów podatników danego podatku z terenu danej jednostki. Samorządy będą miały też udział w podatku PIT od ewidencjonowanych przychodów podatników objętych ryczałtem, co wpłynie na wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie ich dochodów własnych. Skutek finansowy wynikający z projektu ustawy był dla jednostek samorządu terytorialnego jednoznacznie pozytywny i przełożył się na zwiększenie ich dochodów w stosunku do poprzedniego systemu o łącznie 24,8 mld zł w roku 2025.

W zakresie finansowania zadań oświatowych ustawa przewiduje, że dla samorządów, od 2025 roku, naliczane będą kwoty potrzeb oświatowych zamiast wcześniej naliczanych środków w ramach subwencji oświatowej i tzw. dotacji przedszkolnej. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, Minister Edukacji Narodowej wydał rozporządzenie z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025[1].

Podział łącznej kwoty potrzeb oświatowych w 2025 r. uwzględnia finansowanie wydatków bieżących szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (w tym wynagrodzeń pracowników takich jak intendentki, kucharki oraz pomoce kuchenne). Natomiast za zabezpieczenie środków na wynagrodzenia pracowników niepedagogicznych szkół i placówek oświatowych odpowiada organ prowadzący. Obowiązek kształtowania właściwej polityki kadrowej należy do wyłącznej kompetencji tego organu.

Określony w rozporządzeniu sposób podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych determinuje wysokość kwot przyznawanych z tego tytułu poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego. Kwoty te są elementem branym pod uwagę przy ustalaniu dochodów JST w danym roku budżetowym. Samorządy mogą swobodnie dysponować otrzymanymi środkami.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

[1] rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025 (Dz.U. z 2024 r. poz. 1930),